

INFORMATIKA

Učebné osnovy
3. september 2018

Názov predmetu	INFORMATIKA					
	1. – 4. ročník 4G					
Časový rozsah výučby	Ročník	1.	2.	3.	4.	SPOLU
	ŠVP	-	-	-	-	3
	ŠkVP GAP	2	2	2	0	6
	ŠkVP DSA	2	2	2	0	6
Názov ŠkVP	7902 J gymnázium					
Názov ŠVP	gymnázium					
Stupeň vzdelania	úplné stredné všeobecné vzdelanie(vyššie sekundárne) - ISCED 3A					
Dĺžka štúdia	4 roky					
Forma štúdia	denná					
Vyučovací jazyk	slovenský jazyk					

1. Charakteristika predmetu

Informatika rozširuje a prehĺbuje žiacke vedomosti zo základnej školy a zároveň buduje základy informatiky ako vednej disciplíny. Výber poznatkov je vymedzený tak, aby sa žiaci oboznámili so základnými pojmami, postupmi a prostriedkami informatiky ako vedy pretransformovanými do didaktického systému. Jednou z úloh modernej školy je pripraviť žiaka pre informačnú a vzdelanostnú spoločnosť. Predmet tak buduje informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie by sa malo dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov, preto je zvládnutie základných zručností pri spracovaní informácií nutnosťou. Učebné osnovy sú tvorené stupňovite, obsah je rozdelený do 5 tematických okruhov:

- reprezentácie a nástroje,
- komunikácia a spolupráca,
- algoritmické riešenie problémov,
- softvér a hardvér,
- informačná spoločnosť.

Predmet má charakter praktických cvičení, trieda sa delí na skupiny. V ďalšom priebehu štúdia si študent, ktorý sa chce profilovať na informatiku, môže zvoliť ďalšie rozširujúce povinne voliteľné predmety v štvrtom ročníku.

2. Ciele vyučovacieho predmetu

Cieľom vyučovania informatiky je sprístupniť základné pojmy a techniky používané pri práci s údajmi a pri tvorbe algoritmov a výpočtových procesov. Podobne ako matematika aj informatika v spojení s informačnými technológiami vytvára platformu pre všetky ďalšie predmety. Dostupné technológie majú poskytnúť vyučovaniu informatiky široký priestor na motiváciu a praktické projekty. Výchovno-vzdelávací proces smeruje k tomu, aby sa žiaci

- oboznámili sa s pojmami údaj a informácia, s rôznymi typmi údajov, s ich zbieraním, uchovávaním, zobrazovaním, spracovaním a prezentovaním, t.j. s manipuláciami s údajmi,

- rozumeli pojmom algoritmus a program (formálny zápis automatizovaného spracovania údajov); vedeli zostavovať algoritmy, klasifikovať a riešiť problémy, prezentovať, vyhodnocovať a testovať riešenia,
- oboznámili sa systémami na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia, médiá, komunikácie) a logickej štruktúry (napr. OS),
- pochopili, že aplikácie sú programy, ktoré umožňujú riešiť určité triedy úloh a problémov; chápali aplikáciu ako súbor úzko súvisiacich algoritmov na spracovanie údajov (realizovaných v niektorom konkrétnom systéme), oboznámili sa s hlavnými triedami úloh a problémov, ktoré sa riešia prostriedkami informačných technológií,
- rozvíjali si svoje schopnosti kooperácie a komunikácie (naučili sa spolupracovať v skupine pri riešení problému, zostaviť plán práce, špecifikovať podproblémy, distribuovať ich v skupine, vysvetliť problém ďalšiemu žiakovi, riešiť podproblémy, zhromaždiť výsledky, zostaviť ich do celkového riešenia, verejne o ňom referovať),
- nadobudli schopnosti potrebné pre výskumnú prácu (t. j. schopnosť realizovať jednoduchý výskumný projekt, sformulovať problém, získať informácie z primeraných zdrojov, hľadať riešenie a príčinné súvislosti, sformulovať písomne a ústne názor, diskutovať o ňom, robiť závery), rozvíjali si formálne a logické myslenie, naučili sa viaceré metódy na riešenie problémov,
- rozvíjali si metakognitívnu kompetenciu (t. j. učiť sa tým, že objavujem; učiť sa tým, že učím druhých; uvažovať o vlastných schopnostiach, definovať reálne ciele, rozmýšľať o procese učenia sa, kriticky posudzovať svoje poznatky. Žiaci si majú uvedomiť zodpovednosť za svoje vzdelanie, získať vnútornú potrebu ďalšieho vlastného štúdia),
- rozvíjali si svoju osobnosť a tvorivosť (vedieť si zvoliť médium na vyjadrenie svojich myšlienok, názorov a pocitov),
- naučili sa rešpektovať intelektuálne vlastníctvo a autorstvo informatických produktov, systémov a aplikácií (aby chápali, že informácie, údaje a programy sú produkty intelektuálnej práce, sú predmetmi vlastníctva a majú hodnotu), pochopili sociálne, etické a právne aspekty informatiky.

3. Obsah vzdelávania

3.1 Štruktúra obsahu predmetu

1. ročník (66 hodín)

Názov TC	Orientačný počet hodín
1.1 Reprezentácia a nástroje - digitalizácia informácií.	10
1.2 Reprezentácia a nástroje - text - finančná gramotnosť .	15
1.3 Softvér a hardvér.	17
1.4 Komunikácia a spolupráca - internet - finančná gramotnosť .	12
1.5 Reprezentácia a nástroje - grafika.	12

2. ročník (66 hodín)

Názov TC	Orientačný počet hodín
2.1 Informačná spoločnosť	7
2.2 Reprezentácia a nástroje – prezentačný softvér	17

2.3	Reprezentácia a nástroje - tabuľky - finančná gramotnosť .	30
2.4	Reprezentácia a nástroje – multimédia, zvuk	12

3. ročník **(66 hodín)**

Názov TC	Orientačný počet hodín
3.1 Reprezentácia a nástroje - multimédia, video	12
3.2 Komunikácia a spolupráca – prezentácia na webe	15
3.3 Algoritmické riešenie problémov - finančná gramotnosť .	39

3.2 Ciele, obsah a prierezové témy predmetu

1. ročník

1.1 Reprezentácia a nástroje - digitalizácia informácií.

Ciele

- Vysvetliť význam pojmov údaj, informácia, digitalizácia, kódovanie, šifrovanie, komprimácia,
- ovládať prevody medzi dvojkovou a desiatkovou číselnou sústavou,
- poznať princípy kódovania rôznych typov informácie,
- vedieť vysvetliť princíp digitalizácie textovej informácie,
- použiť jednoduché šifry,
- poznať princíp komprimácie dát, používať komprimačný program.

Obsah

Informatika. Údaj, informácia, množstvo informácie, jednotky informácie. Zber, spracovanie, prezentovanie informácie. Písmo – forma kódovania. Číselné sústavy, prevody. Reprezentácia údajov v počítači, čísla, znaky.

Prierezové témy :

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova.

1.2 Reprezentácia a nástroje - práca s textom

Ciele

- Poznať rôzne spôsoby spracovania informácií v počítači,
- efektívne používať nástroje aplikácií na spracovanie textovej informácií
- poznať základnú terminológiu pre formátovanie textov,
- vedieť vytvoriť jednoduchý dokument podľa zadaných parametrov,
- poznať a dodržiavať základné pravidlá (formálne, estetické) a odporúčania spracovania textových informácií,
- spracovať informácie tak, aby sa neznížila ich informačná hodnota a informácie boli prístupné, použiteľné a jasné,
- poznať vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných formátov textových dokumentov,
- vedieť pracovať s viacstránkovým dokumentom
- navrhovať a hodnotiť postupnosť operácií pri práci s textom.

Obsah

Textová informácia – kódovanie, jednoduchý, formátovaný dokument, štýl, aplikácie na spracovanie textov. Formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte, wordarty, tabuľky. Pokročilé formátovanie – hlavička, päta, štýly, sekcie, automatický obsah, register pojmov, bibliografia, revidovanie dokumentov.

Prierezové témy:

tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

1.3 Softvér a hárddver

Ciele

- Definovať rozdiel medzi hardvérom a softvérom,
- vymenovať jednotlivé časti počítača von Neumannovského typu, poznať ich využitie, princíp fungovania a význam,
- poznať približné kapacity jednotlivých druhov pamätí a obmedzenia ich použitia,
- vymenovať a charakterizovať základné prídavné zariadenia,
- poznať základné rozdelenie softvéru,
- charakterizovať operačný systém a efektívne ho používať,
- demonštrovať získavanie informácií o systéme, zariadeniach, priečinkoch a súboroch,
- vysvetliť činnosti operačného systému pri práci so súbormi a priečinkami,
- získavať údaje zo sieťových prostriedkov.

Obsah

Základné pojmy – hardvér, softvér. Počítač – princíp práce počítača. Časti počítača von Neumannovského typu, ich klasifikácia. Vstupné, výstupné zariadenia. Typy vstupných a výstupných zariadení. Parametre zariadení. Operačný systém – základné vlastnosti a funkcie (spravovanie zariadení, priečinkov a súborov). Základné pojmy – počítačová sieť.

Prierezové témy:

mediálna výchova.

1.4 Komunikácia a spolupráca - internet

Ciele

- Poznať princípy fungovania internetu (klient-server) a niektoré jeho služby,
- poznať možnosti Web stránok,
- poznať princípy a demonštrovať použitie e-pošty na konkrétnom klientovi,
- poznať základné princípy a demonštrovať použitie interaktívnej komunikácie,
- využívať služby webu na získavanie informácií,
- poznať rôzne spôsoby vyhľadávania informácie (index, katalóg),
- vytvoriť webovú prezentáciu využitím služieb internetu,
- poznať a dodržiavať pravidlá Netikety,
- poznať spôsoby ochrany počítača zapojeného v sieti a osoby na ňom pracujúcej,
- poznať internetové nástroje/služby e-spoločnosti.

Obsah

Internet – história, základné pojmy (adresa, URL, poskytovateľ služieb, služby, klient-server, protokol, štandard). Služby internetu. Neinteraktívna komunikácia – e-pošta, diskusné fórum, blog. Interaktívna komunikácia, IP telefónia. Web – prehliadače, webová stránka,

vyhľadávanie informácií. Web2. Digitálna televízia. Netiketa. Bezpečnosť na internete. Sociálne siete.

Prierezové témy:

mediálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

1.5 Reprezentácia a nástroje - práca s grafikou**Ciele**

- Vedieť definovať rozdiel medzi rastrovou a vektorovou grafikou,
- poznať spôsob digitalizácie grafickej informácie, kódovanie farieb,
- efektívne používať nástroje aplikácií na spracovanie rastrovej grafickej informácií,
- poznať vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných grafických formátov,
- vedieť vytvoriť jednoduchý obrázok pomocou vektorového editora,
- efektívne používať nástroje aplikácií na spracovanie vektorovej grafickej informácie.

Obsah

Grafická informácia – digitalizácia obrazu, rastrová grafika, animovaná grafika, vektorová grafika, kódovanie farieb, grafické formáty, aplikácie na spracovanie grafickej informácie, mnohoúhelníky, Bézierová krivka, automatické tvary, textové pole.

Prierezové témy :

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova.

2. ročník**2.1 Informačná spoločnosť****Ciele**

- Pochopiť právnu ochranu programov, dôsledky nedodržiavania licencií, softwarovej hygieny,
- vedieť využívať nástroje na odhaľovanie a odstraňovanie škodlivého softvéru,
- efektívne aplikovať pravidlá na ochranu informácií a zariadení,
- pochopiť význam softvérovej firmy,
- vnímať vplyv IT na spoločnosť.

Obsah

Možnosti využitia počítačov, riziká informačných technológií (vírus, spam, gemblérstvo, počítačové pirátstvo ap.), etika vo svete PC (autorský zákon, licencie, legálny software), softwarová firma.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova.

2.2 Reprezentácia a nástroje – prezentačný softvér**Ciele**

- Zvládnuť tvorbu a úpravu prezentácií,
- vedieť posúdiť výhody a nevýhody jednotlivých nástrojov na prezentovanie informácií.

Obsah

Prezentácia, šablóna prezentácie, farebná schéma, snímka a radenie snímok, animácia objektov, prechodové efekty, podklady, poznámky.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

2.3 Reprezentácia a nástroje - tabuľky**Ciele**

- Vedieť vytvoriť resp. upraviť podľa zadaných parametrov tabuľku a spracovať ju do grafu,
- vedieť efektívne využívať možnosti tabuľkového procesora pri riešení jednoduchých úloh,
- pochopiť možnosti spracovania údajov a ich vyhodnotenia.

Obsah

Tvorba a úprava tabuliek, formátovanie, podmienené formátovanie, vzorce, funkcie, grafy, filtre.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova.

2.4 Reprezentácia a nástroje - multimédia, zvuk**Ciele**

- Vedieť definovať spôsob digitalizácie zvuku,
- poznať vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných zvukových formátov,
- oboznámiť sa a zvládnuť prácu s programom na tvorbu a úpravu zvuku,
- vedieť používať program na konverziu zvukových formátov.

Obsah

Zvuková informácia – digitalizácia zvuku, samplovanie, vzorkovacia frekvencia, zvukové formáty. Spájanie a mixovanie zvukovej stopy.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

3. ročník**3.1 Reprezentácia a nástroje - multimédia, video****Ciele**

- Vedieť definovať spôsob digitalizácie videa,
- poznať vlastnosti (výhody, nevýhody) bežných video formátov,
- oboznámiť sa a zvládnuť prácu s programom na tvorbu a úpravu videa.

Obsah

Digitalizácia videa, kompresia videa, video formáty.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova, tvorba projektu a prezentačné zručnosti.

3.2 Komunikácia a spolupráca – prezentácia na webe.**Ciele**

- používať konkrétne nástroje na vytvorenie webovej stránky s požadovaným obsahom a formátom,
- realizovať postup pre sprístupnenie/publikovanie stránky na webe.

Obsah

Webová stránka ako miesto na prezentáciu a komunikáciu. úprava a formátovanie textu, obrázka, tabuľky, vkladanie odkazu (na vlastnú podstránku, inú stránku), zverejnenie stránky.

Prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, mediálna výchova.

3.3 Algoritmické riešenie problémov**Ciele**

- Vedieť definovať pojem algoritmus,
- poznať jednotlivé formy zápisu algoritmov,
- naučiť sa základy algoritmickej jednoduchých úloh,
- rozložiť problém na riešenie čiastkových úloh a zostaviť z nich požadovaný celok.
- Oboznámiť sa s druhmi programovacích jazykov,
- oboznámiť sa so štruktúrou oboch typov programovacích jazykov,
- poznať a používať príkazy daného programovacieho jazyka,
- vedieť riešiť jednoduché úlohy pomocou interpretačného aj kompilačného programovacieho jazyka a efektívne používať nástroje programovacieho prostredia.

Obsah

Algoritmus a jeho charakteristika, zápis algoritmu, špecifikácia algoritmických úloh, analýza a tvorba jednoduchých algoritmov Programovací jazyk, interpretácia a kompilácia programu, štruktúra programu, údajový typ, príkazy, vetvenie, cyklus, procedúra, funkcia, pamäťová a časová efektívnosť programu.

Prierezové témy:

mediálna výchova.

V Sabinove dňa 3. septembra 2018

PaedDr. Jozef Muránsky
riaditeľ školy